

NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

54 841 10 Jegyvizsgáló

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenysége

A vizsgafeladat megnevezése: Jegyvizsgáló szakmai ismeretek

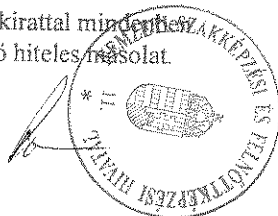
A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20%

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000023/2017-5520 számon kiadom.

MÁSOLAT

Az eredeti okirattal megegyező hiteles másolat.

Jóváhagyta:

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 02. 09-től

Szakképesítés: 54 841 10 Jegyvizsgáló
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Jegyvizsgáló szakmai ismeretek

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazzák.

A tételhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 35/2016. (VIII. 31.) NFM rendelet foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

1. Ismertesse a közlekedés kialakulását, fejlődését befolyásoló természet és társadalom- földrajzi tényezőket!

Ismertesse a menetjegyváltási kötelezettségre vonatkozó előírásokat! Mondja el a menetjegyváltási lehetőségeket és azok felhasználására vonatkozó szabályokat!

Ismertesse a jelzők, jelzőeszközök, figyelmeztető jelek alkalmazására, a jelzések rendeltetésére, adására vonatkozó általános előírásokat!

Ismertesse a vágányok közötti magatartás szabályait! Milyen szolgálati jelvényeket ismer?

Ismertesse a vasúti vontatójárművek felépítését, működésük elvét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

2. Ismertesse a vasúti közlekedés kialakulását! Milyen közlekedési ágazatokat ismer, milyen munkamegosztás van az egyes ágazatok között?

Ismertesse a kilométerképzés szabályait!

Ismertesse a jelzőárbocok színezését és a forgalomszabályozási szerepét!

Mire szolgál a Parancskönyv? Kinek kell jól járó órával rendelkezni?

Sorolja fel a vasúti kocsik legfontosabb szerkezeti elemeit és ismertesse a futómű, hordmú, alváz szerepét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

3. Ismertesse a magyarországi vasútvonalak jellegük szerinti osztályozását, számozási rendszerét, valamint a fővonal és a mellékvonal fogalmát, ezekre mondjon egy-egy példát!

Ismertesse a nyugdíjasok és a szomszédos államokban élő magyarok utazási kedvezményét!

Ismertesse a fény főjelzők jelzési rendszerének és értelmezésének szabályait!

Ismertesse a váltók használhatóságának forgalmi feltételeit! Ki állíthat váltót vonat és tolatás részére?

Sorolja fel a vasúti kocsik legfontosabb szerkezeti elemeit és ismertesse a forgóváz, kapcsoló-, vonó- és ütközőkészülékek, kocsiszekerény szerepét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

4. Ismertesse az információadás, utas-tájékoztatás fontosságát!

Ismertesse a hitelezett utalványok fajtáit, elszámolásukra, szelvénykezelésre vonatkozó előírásokat!

Hol alkalmaznak ismétlőjelzőt és milyen jelzései vannak? Ismertesse az alak kijárat jelző jelzéseit!

Mi az eljárás állomási fénysorompó, továbbá a teljes sorompó használhatatlansága esetén?

Ismertesse a vasúti fékezés alapjait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

- 5. Sorolja fel a Magyarországgal határos államokat, azok vasútjainak rövid megnevezését és fuvarozói kódját, valamint ismertesse a vonatok számozási rendszerét, a vonatok típusait!**

Ismertesse a vasutasok belföldi és nemzetközi utazási kedvezményeit!

Ismertesse a biztosított alak bejárati, fedező- és térközjelzők jelzéseit, továbbá a nem biztosított fény és alak bejárati jelző jelzését!

Mi a tolatás alapszabálya? Hogyan kell a tolatást engedélyezni állomás területén? Mit kell közölni tolatás engedélyezésekor?

Sorolja fel a Műszaki táblázatokban található táblázatokat és röviden ismertesse a benne lévő legfontosabb adatokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

- 6. Ismertesse a pénz kialakulását, a pénz, mint fizetőeszköz! Mondja el a bankjegyek valóságvizsgálatának főbb szempontjait!**

Sorolja fel az Üzletpolitikai kedvezményeket! Mondja el az alkalmi menettérti, a családi és a 26 éven aluliak kedvezményére vonatkozó fontosabb szabályokat!

Ismertesse a két- és háromfogalmú alak előjelzők alkalmazását és jelzéseit!

Ismertesse a tolatásvezető teendőit!

Hogyan történik a személyszállító vonatok kocsivizsgálata? Mi a teendő, ha a vonat indítása nem kocsivizsgálati szolgálati helyről történik? Milyen kocsivizsgálatokat ismer? Ismertesse, mikor és milyen kocsivizsgálatokra van szükség!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

7. Ismertesse, hogyan befolyásolja a szerződéskötést a piac, a kereslet-kínálat és a marketing!

Ismertesse a START Klub kártyacsalád fajtáit! Mondja el, milyen általános és különleges szabályok vonatkoznak a kedvezmény igénybevételére!

Csoportosítsa a tolatási mozgást szabályozó jelzőket! Ismertesse a fény és alak tolatásjelzők jelzéseit és részletesen beszéljen a „Szabad a tolatás” jelzés értelméről!

Mi az eljárás vonatszakadás alkalmával személyszállító vonatok esetében?

Ismertesse a személykocsik belső vizsgálatára vonatkozó szabályokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

8. Ismertesse az elágazó állomás, elágazási pont és a csatlakozó állomás fogalmát! Mondjon mindegyikre egy-egy példát!

Ismertesse a Budapest bérletek, a Budapest jegyek fajtáit, a vonaton történő felhasználási feltételeit és kapcsolódásukat a Budapesti Közlekedési Szövetség (BKSZ) területére történő utazásokhoz!

Ismertesse a Mellékvonali ellenőrző jelzők jelzéseit!

Ismertesse a személyszállító vonatok terhelésének a megállapítását!

Milyen javítási bárcákat ismer belföldi és nemzetközi forgalomban? Kik távolíthatják el és mikor ezeket a bárcákat?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Szakképesítés: 54 841 10 Jegyvizsgáló
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Jegyvizsgáló szakmai ismeretek

- 9. Ismertesse a rendkívüli helyzet kezelésére vonatkozó általános előírásokat!
Ismertesse a kerékpárszállításra vonatkozó általános és különleges szabályokat!
Ismertesse a Megállás helye jelző és a Távolságjelző alkalmazását!
Ismertesse a személyszállító vonatok hosszának a megállapítását!
Ismertesse a sérült kocsik megjelölésének szabályait!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Szakképesítés: 54 841 10 Jegyvizsgáló
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Jegyvizsgáló szakmai ismeretek

- 10. Ismertesse a Menetrend szerepét a vasúti személyszállításban!
Ismertesse a menetjegyek, bérletek érvénytartamára vonatkozó szabályokat!
Ismertesse a Biztonsági határjelző és a Tolatási határjelző szerepét!
Ismertesse az általános besorozási tilalmat! Milyen szabályai vannak a személyszállító vonatok szerelvényeinek összeállítására? Hová kell a mozdonyokat, motorkocsikat besorozni a vonatba?
Mikor és kik végzik a személyszállító járművek előfűtését? Térjen ki az előfűtési tervre, továbbá a villamos előfűtés végrehajtására és időtartamára!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

11. Ismertesse az utas-tájékoztatás, utas-panaszok kezelésére vonatkozó szabályokat!

Ismertesse az elégtelen menetjegy fogalmát, a menetjegy-kiegészítés és a pótdíj elszámolására vonatkozó szabályokat!

Hogyan fedezik a járhatatlan pályarészeket állomás területén és a nyílt vonalon?

Milyen feltételek mellett engedélyezett a csak mozdonyvezetővel történő közlekedés? Mikor kell a mozdonyvezető mellé második figyelésre kötelezett dolgozó? Ismertesse, hogy a vonatközlekedés alatt hol kell tartózkodnia a személyszállító vonat vonatkísérőinek!

Ismertesse a vonatnem váltó kezelését személyszállító és szerelvényvonatok esetében! Kik és mikor kötelesek a jármű raksúlyváltóját állítani? Mi a teendő, ha nem kezelhető a raksúlyváltó? Hogyan kell a fékes járműveket elosztani a vonatban?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

12. Ismertesse a vasúti személyszállítás jogi alapjait! Melyek az Utasjogi rendelet fontosabb irányelvei?

Ismertesse a dolgozó bérletek és a Magyarországon felhasználható nemzetközi bérletajánlatok fajtáit és azok felhasználási szabályait!

Sorolja fel a vonatközlekedés közben adható kézijelzéseket és ismertesse a Vonatkísérők a helyükre és az Indulásra készen jelzéseket!

Mi a menetrend szerepe és milyen menetrendeket ismer? Milyen adatokat kell tartalmaznia egy szolgálati menetrendnek?

Ismertesse a személyszállító vonatokat vonatkísérőinek műszaki feladatait a vonat közlekedése során! Mi a teendő a vonat végállomására történő érkezéskor?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

- 13. Ismertesse az utazási ajánlatkészítés fontosabb szempontjait!**
Ismertesse a menetjegy alakjára, adattartalmára vonatkozó előírásokat!
Mondja el milyen készpénzt helyettesítő fizetési módokat ismer!
Sorolja fel a vonatközlekedés közben adható kézijelzéseket és ismertesse a Felhívás az indításra és a Megállj! jelzéseket!
Milyen térszabályokat ismer? Ismertesse a közlekedés szabályait önműködő biztosított térszabályokkal felszerelt pályán!
Ismertesse a következő féktechnikai alapfogalmakat: fővezeték, főlégtartály vezeték, féksúly, állvatartási féksúly, féksúlyszázalék, fékút! Milyen fékpróbákat ismer? Kik végezhetnek fékpróbát és hány főnek kell végezni ezeket?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

- 14. Ismertesse, mikor jön létre és mikor szűnik meg a vasúti személyszállítási szerződés! Milyen utazási feltételek vonatkoznak a szerződő felekre?**
Ismertesse a feláras vonatok igénybevételére vonatkozó általános és különleges szabályait!
Sorolja fel a mozdonyszemélyzet hangjelzéseit és ismertesse a Veszély! jelzés és a Vonatot vészfékkel állították meg hangjelzéseket!
Ismertesse a vonatszemélyzet részére adott rendelkezések adásának alapszabályait! Ismertesse az Írásbeli rendelkezések kézbesítésének és a kiállítás formai megjelenésének szabályait!
Ismertesse a személyszállító járművek világításának szabályait! Mi az eljárás, ha a világítási berendezések meghibásodnak? Mi a teendő távműködtetésű ajtó meghibásodása esetén?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

- 15. Ismertesse a menetdíjak megállapítására vonatkozó feltételeket!**
Ismertesse a gyermekek és a tanulók utazási kedvezményét!
Sorolja fel a tolatás közben adott kézi- és hangjelzéseket és ismertesse, a Közeledj felém! és a Távolodj tőlem! kézijelzéseket!
Sorolja fel a mozdonyvezető felhatalmazásának módozatait! Ismertesse az élőszóval adott felhatalmazás szabályait! Milyen teendői vannak a jegyvizsgálónak és a vezető jegyvizsgálónak indulás előtt?
Sorolja fel, milyen fékpróbákat ismer, majd ismertesse a teljes, egyszerűsített és kapcsolási fékpróbák tartalmát, esedékességét, végrehajtását!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

- 16. Ismertesse a vasúti személyszállítás kedvezményrendszerét!**
Ismertesse a fogyatékkal élő és tartós beteg személyek, valamint a fogyatékoságban szenvedő szociális otthoni gondozottak és látogatóik utazási kedvezményeit!
Ismertesse a fékpróba jelzéseket!
Ismertesse a korábbi közlekedés feltételeit személyszállító vonatknál!
Milyen szabályok vonatkoznak a csatlakozó személyszállító vonatok várakoztatására?
Mikor tekintünk egy vonatot megfékezettnek és állvatartottnak? Hogyan kell kiszámítani a vonat megfékezetttségét és állvatartását?

A tételhez használható segédeszköz: MÁV Zrt. Műszaki Táblázatok I. kötet

17. Ismertesse a vasúti személyszállítás sajátosságait, a személyszállítás eszközeit!

Mondja el a nagycsaládosok, a közszolgálati alkalmazottak és a képzésben résztvevő munkanélküliek utazási kedvezményére vonatkozó szabályokat!

Ismertesse a vonatok elejének és végének jelzésére, valamint a járműveken alkalmazandó jelzésekre vonatkozó előírásokat!

Ismertesse a bejáratú vágány kijelölésének és a kijelölt vágány megváltoztatásának szabályait! Hol kell megállni egy személyszállító vonatnak az állomáson? Milyen szabályok vonatkoznak a megállási hely megváltoztatására?

Mi az eljárás, ha nyílt vonalon valamelyik kocsi fékberendezése meghibásodik?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

18. Ismertesse a szerződés módosításra és a szerződés teljesítésére vonatkozó szabályokat!

Ismertesse mikor érvénytelen a menetjegy, utánfizetés, pótdíj elszámolására vonatkozó szabályokat!

Melyek a vonatokon alkalmazandó jelzésekkel kapcsolatos rendelkezések?

Ismertesse a magatartás szabályait menet közben! Mi az eljárás Megállj! jelzés meghaladásakor? Mi az eljárás, ha a vonaton jelzési hiányosság van?

Hogyan kell állvatartani a végállomásra, vagy feloszlató állomásra érkezett vonatokat? Hogyan kell védekezni a járműmegfutamodások ellen a tolatás befejezése után a személyszállító kocsikból összeállított szerelvények esetén a vég-, feloszlató-, illetve összeállító állomásokon?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

19. Ismertesse a vasúti közlekedés alapfogalmait!

Ismertesse az utas szerződéstől való elállás eseteit, a visszatérítési igények érvényesítésére vonatkozó általános és általánostól eltérő szabályait!

Mikor lehet egy jelzőt figyelembe nem veendőnek tekinteni? Mely jelzők hagyhatók figyelmen kívül?

Milyen teendői vannak a vonatszemélyzetnek a vonatok fedezésére, védelmére vonatkozóan? Milyen szabályok vonatkoznak a vonat átadására és a magatartásra állomáson való tartózkodás közben? Miről kell tájékoztatni az utasokat a vonaton történt utazás során?

Ismertesse a személykocsik számozását, legfontosabb jeleit és feliratait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

20. Ismertesse a Menetrend adattartalmát, jelölések, piktogramok, számok, rövidítések jelentését!

Ismertesse a tárgyak és élőállat, kutya szállítására vonatkozó általános és különleges szabályait!

Mikor tekintjük a jelzőket érvénytelennek? Mi az eljárás, ha a jelző érvénytelen?

Ismertesse a belföldi Vonatterhelési kimutatás kitöltésének és kezelésének szabályait!

Osztályozza különböző szempontok alapján a személykocsikat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

TANÁRI PÉLDÁNY

1. Ismertesse a közlekedés kialakulását, fejlődését befolyásoló természet és társadalom-földrajzi tényezőket!

Ismertesse a menetjegyváltási kötelezettségre vonatkozó előírásokat! Mondja el a menetjegyváltási lehetőségeket és azok felhasználására vonatkozó szabályokat!

Ismertesse a jelzők, jelzőeszközök, figyelmeztető jelek alkalmazására, a jelzések rendeltetésére, adására vonatkozó általános előírásokat!

Ismertesse a vágányok közötti magatartás szabályait! Milyen szolgálati jelvényeket ismer?

Ismertesse a vasúti vontatójárművek felépítését, működésük elvét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Árucseré, árutovábbítás, kereskedelem, domborzat, éghajlat, vízrajz. Földrajzi elhelyezkedés, földrajzi környezet, időjárási tényezők.

Utazás megkezdése előtt érvényes menetjegy (okmány, igazolvány) megléte, elővétel 60 nap, Menetjegyváltási lehetőségek: Pénztár, menetjegyiroda, szerződéses partner, utazási iroda, jegykiadó automata, elektronikus úton a MÁV-START Zrt. honlapján, KIOSZK, e-vonatjegy (otthon kinyomtatva vagy megfelelő eszközön bemutatva). Viszonylati menetjegy, viszonylaton belüli felszállás, kocsiosztály, továbbutazás, visszatérítéshez igazolás kiadása, névre szóló menetjegynél, személyazonosság ellenőrzése, menetjegy hiány (elégtelen menetjegy) esetén menetjegykiadása a vonaton, pótdíj, fizetés megtagadása, magatartási szabályok megszegése, utazásból való kizárás, Utasleadási lap, utazásból nem zárható ki.

Jelzést, továbbá figyelmeztetést adó eszközök és berendezések. A hallható és a látható jelzések alkalmazása. A jelzésadás ideje, helye, módja. Figyelési kötelezettség. Eljárás eltérő értelmű egyidőben adott jelzések, továbbá kétes értelmű jelzések esetén. A jelzőeszközök kéznél tartása. A jelzők csoportosítása. Jelzők, jelzőeszközök és figyelmeztető jelek helye.

Vágányokon történt átjárás szabályai. Veszélyeztetett helyzetet észlelők teendői. Járműcsoportok közötti közlekedés. Szolgálati jelvényt viselők: forgalmi szolgálattelvő, vonali tolatásvezető, tolatásvezető, kocsirendező, vonali kocsirendező, ügyeleti szolgálatot ellátó.

Gőzmozdonyok: három fő rész: kazán (gőzt termeli), dugattyús gőzhenger: a mechanikai munkát állítja elő, hajtómű: az erőátvitelt biztosítja.

Dízel mozdonyok: mechanikus, hidraulikus, villamos erőátvitelűeket különböztetünk meg. Mechanikus: a hajtómotor és a hajtott tengelyek közé egy – több fokozatban változtatható áttételű – fogaskerék hajtóművet építenek. Hidraulikus: hajtóműolaj mozgási energiája közvetíti a forgatónyomatékot. A tengely egy szivattyút hajt meg → felgyorsítja az olajat → turbina mozgásba jön → tengelyek mozgásba jönnek. Villamos: dízelmotor tengelye egy egyenáramú generátort hajt meg, ami villamos áramot termel, amit rákapcsolnak a vontatómotorokra.

Villamos mozdony: áramszedőn keresztül a villamos energiát → transzformátor → áramátalakító egység → vontatómotor. Ezen kívül vezérlő, szabályozó áramkörök, segédüzemi berendezések.

- 2. Ismertesse a vasúti közlekedés kialakulását! Milyen közlekedési ágazatokat ismer, milyen munkamegosztás van az egyes ágazatok között?
Ismertesse a kilométerképzés szabályait!
Ismertesse a jelzőárbocok színezését és a forgalomszabályozási szerepét!
Mire szolgál a Parancskönyv? Kinek kell jól járó órával rendelkezni?
Sorolja fel a vasúti kocsik legfontosabb szerkezeti elemeit és ismertesse a futómű, hordmú, alváz szerepét!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Lóvontatású vasútvonal, lebegő vasút, 1832-36 évi Pozsonyi országgyűlés, Gróf Széchenyi István, I. Vasúti törvény, Pest-Vác vonal, Déli vasút, Baross Gábor, államosítás, tarifapolitika. Közúti, vasúti, vízi, légi közlekedés, csővezetékes szállítás, azt a feladatot lássák el, amelyben a leghatékonyabbak, működésük a leggazdaságosabb, ágak összehangolt munkája, szállítási feladatok térben párhozamosan, térben és időben egymás után.

Összeadással kell képezni: folyamatos utazás, elágazási állomás, elágazási pont, budapesti állomások. Nem folyamatos utazás. Nem adható össze: nem folyamatos az utazás, ismételt, elé-túl, menettér, BKSZ, több vasúti társaság, Budapestről Budapestre (elhagyja Budapest területét).

Önműködő biztosított térközjelző, főjelző, nem biztosított bejárati jelző, tolatásjelzővel egyesített fény főjelző, elő-és ismétlőjelző, nem biztosított bejárati jelző előjelzője, ismétlőjelzője, tolatásjelzők, nem biztosított tolatásjelzők, gurításjelzők, mellékvonali ellenőrzőjelzők árbócszínezése.

Szolgálati főnök rendelkezéseit tartalmazza. Sorszámozása. Két évnél hosszabb ideig történő rendelkezések „életben tartása”. A rendelkezések tudomásul vétele.

Szolgálati órák: Jól járó órák elhelyezése. Jól járó órával kötelezően rendelkezők. Órák egyeztetése.

Futómű: kerékpárt (futóművet), a vasúti jármű gördülőszerkezete. Lehetővé teszi a jármű csekély ellenállással való mozgását, védelmet nyújt a kényszerpálya elhagyásával szemben, hordja a járműszerkezet teljes terhelését és azt közvetlenül a pályára adja át.

Hordmú: csapágy, ágyvezeték, hordrugó, felfüggesztő szerkezetek.

A hordmú: a kocsiszekrény statikus terhelését adja át a futóműre, a menet közben fellépő erőket rugózottan csillapítja és vezeti a kerékpárt.

Alváz: a kocsis tartószerkezete, amely a hasznos terhelésből származó igénybevételeket adja át a hordmúre. Függőleges irányú terhelés (a kocsis tömegéből származik), vízszintes irányú terhelés (ívekben keletkezik a hordmú elmozdulásából).

3. Ismertesse a magyarországi vasútvonalak jellegük szerinti osztályozását, számozási rendszerét, valamint a fővonal és a mellékvonal fogalmát, ezekre mondjon egy-egy példát!

Ismertesse a nyugdíjasok és a szomszédos államokban élő magyarok utazási kedvezményét!

Ismertesse a fény főjelzők jelzési rendszerének és értelmezésének szabályait!

Ismertesse a váltók használhatóságának forgalmi feltételeit! Ki állíthat váltót vonat és tolatás részére?

Sorolja fel a vasúti kocsik legfontosabb szerkezeti elemeit és ismertesse a forgóváz, kapcsoló-, vonó- és ütközőkészülékek, kocsiszekrény szerepét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Csatlakozó vonal, elágazó vonal, közös használatú vonal, összekötő vonal. Fővonal fogalma: megfelel az erre előírt műszaki előírásoknak, megyeszékhelyeket köti össze a fővárossal. pl. Budapest – Miskolc 80-as fővonal. Mellékvonal: Térségi jelentőségű vasútvonal, két fővonalat köt össze, gyengébb műszaki kivitel. Győr-Veszprém 11-es vonal. Duna választóvonal: óramutató járásával ellentétes, óramutató járásával megegyező. Kezdőpont-végpont, páros-páratlan.

Nyugdíjasok: Ellátottak utazási utalványa, évente 16 db 50% egyszeri, 2 db 90% menettérti utazás, a jegyváltási helyek összevonhatók, magasabb kedvezmény/vagy menettérti utazáshoz, kedvezmény megosztása (házastárs, élettárs), gyám és gyámolt, érvényesség, utalvány bélyegzése, továbbutazás, volán/vasút. 65 éven felüliek, díjmentes, felár megvásárlása, állampolgárság (EU, EGT), nemzetközi szerződés hatálya, nyugdíjfolyósító szerv, menekült. Szátv. által meghatározott utazási kedvezmény. Magyar igazolvány, Magyar hozzátartozói igazolvány, 65 éven felüliek utazási kedvezménye, 6-65 életév közöttiek kedvezménye, 18 éven aluli személyek csoportos kedvezménye, bélyegzés.

A fényjelzők jelzési rendszere. A jelzések értelmezésének alapszabályai: a fényjelző főlapján csak egy fény világít és az nem vörös, a fényjelző főlapján két fény világít és egyik sem vörös. Helyből induló vonat kihaladási sebessége.

Váltók használhatóság forgalmi feltételei: a váltó műszaki szempontból van használható állapotban. Váltóállítás vonat részére. Váltóállítás tolatás részére. Átmenő fővágányban fekvő váltók állítása. Váltókezelőkkel nem rendelkező, kijelölt állomásokon a váltók állítása.

Forgóváz: a tengelyterhelés csökkentése miatt növelték a kerékpárok számát erre a feladatra alakították ki a forgóvázat. A forgóváz a vasúti jármű futó-és hordműve egyben. Kapcsoló-, vonó- és ütközőkészülékek: feladata a járművek összekapcsolása, a járművek között fellépő vonó-és ütközőerők rugózott átvitele és lökésszerű terhelések csillapítása. Csavarkapocs, vonókészülék, ütközőkészülék, központi kapcsoló-, vonó- és ütközőkészülék.

Kocsiszekrény: védi az utasokat és a rakományt a környezeti hatásoktól, tartást, merevséget ad a járműnek. Kialakítása a kocsi funkciója határozza meg. Meghatározott méretű lehet (nemzetközi előírások). Szerkesztési szelvény. Személykocsik belső kialakítása az utazási igényekhez igazodik. Teherkocsik kialakítása szerint: fedett, nyitott póre, tartály kocsik.

4. Ismertesse az információadás, utas-tájékoztatás fontosságát!

Ismertesse a hitelezett utalványok fajtáit, elszámolásukra, szelvénykezelésre vonatkozó előírásokat!

Hol alkalmaznak ismétlőjelzőt és milyen jelzései vannak? Ismertesse az alak kijárati jelző jelzéseit!

Mi az eljárás állomási fénysorompó, továbbá a teljes sorompó használhatatlansága esetén?

Ismertesse a vasúti fékezés alapjait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

A vasúti társaságnak utas-tájékoztatási kötelezettség van. Menetrendi információadás, csatlakozási lehetőségek, késés, vonatkimaradás, forgalmi akadály, egyéb tájékoztatás a visszatérítés, kártérítés, utaspanasz benyújtásának lehetőségeiről. Állomáson: hangos és/vagy vizuális utas-tájékoztatás, a pénztárak nyitva tartásáról. Pénztárban, egyéb kijelölt hely (személyes ügyfélszolgálat), telefonos információs szolgálat, honlapon. Vonaton: élőszavas, adottságoknak megfelelő technikai eszközökkel, megfigyelést végző kamerák, képfelvételekről figyelemfelhívó tájékoztatás. Igazolás kiadása.

Hitelezett utalványok (Felhívás, Elítéltek, Nemzeti Adó és Vámhivatal, Hajléktalanok, Vasútör, Utazási Költségtérítési Utalvány, Kiemelt ügyfelek) Hitelezett menetjegy, általában 2. kocsiosztály, egy út vagy menettérti út, hitelezett utalvány érvénytartama, hitelezett menetjegy érvénytartama, szelvények kezelése.

Ismétlőjelző alkalmazása és jelzései. Alak kijárati jelző jelzései.

Állomási fénysorompó használhatatlansága: Eljárás bejáró és kijáró vonat esetén. Eljárás, ha a villogó fehér fény megmarad. Vonatszemélyzet értesítése forgalmi személyzettel nem rendelkező szolgálati helyeken. Azok az esetek, amikor nem kell értesíteni a vonatszemélyzetet.

Teljes sorompó használhatatlansága: Jelzőőr kikerkezéséig a vonatszemélyzet értesítése. Azok az esetek, amikor nem kell értesíteni a vonatszemélyzetet.

Önműködő átmenő fékrendszer: vontatójárművön a légsűrítő termeli a levegőt → főlégtartályban tárolnak → fővezetéken jut el a levegő a kocsikba → levegő szabályozása a mozdonyon található fékezészeleppel történik → a kocsikon a levegő szabályozást a kormányselepe látja el → a fővezeték feltöltése után a levegő a kocsik segédlégtartályába kerül → a fékhengerből a levegő kikerül ezzel a kocsik fékje oldott állapotba kerül → nyomáscsökkenés esetén a kormányselepe levegőt enged a fékhengerbe → a fékhenger dugattyúja a fékrudazaton keresztül a féktuskót a kerékhez nyomja. A fékezés intenzitásának szabályozása.

5. Sorolja fel a Magyarországgal határos államokat, azok vasútjainak rövid megnevezését és fuvarozói kódját, valamint ismertesse a vonatok számozási rendszerét, a vonatok típusait!

Ismertesse a vasutasok belföldi és nemzetközi utazási kedvezményeit!

Ismertesse a biztosított alak bejárati, fedező- és térközjelzők jelzéseit, továbbá a nem biztosított fény és alak bejárati jelző jelzését!

Mi a tolatás alapszabálya? Hogyan kell a tolatást engedélyezni állomás területén?

Mit kell közölni tolatás engedélyezésekor?

Sorolja fel a Műszaki táblázatokban található táblázatokat és röviden ismertesse a benne lévő legfontosabb adatokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Ausztria: ÖBB 1181, Raaberbahn 0043, Szlovénia: SZ 1179, Horvátország HZ 1178, Szerbia SV1172, Románia CFR 1153, Ukrajna UZ 0022, Szlovákia ZSSK 1156. A számozási rendszer kezdőpontja a fővárosból kiinduló vonalakon Budapest, más vonalakon általában a Budapesthez közelebb eső állomás. A közlekedési irányt a vonatszám utolsó számjegye jelzi: páros szám (kezdőpont felől a végpont felé), páratlan szám: végpont felől a kezdőpont felé. Vonat típusok: személyvonat, gyorsvonat, gyorsított személyvonat, EC, IC, Euregio, Ex, sebesvonat, Rj vonat, nemzetközi EN.

Munkavállaló és igényjogosult családtag (házastárs, eltartott gyermek, élettárs)

40 msz. szabadjegy, vasúti utazási igazolvány, ideiglenes utazási igazolvány, kocsiosztály, FIP, OSZZSD szabadjegy, FIP igazolvány, menetjegyfűzet, vasutas IC kártya, 29. msz. szabadjegy, 59. msz. szelvényes utalvány, gyorsvonati pótjegy, IC felár.

Biztosított alak térköz-és fedezőjelző jelzései (egykarú jelzők) Biztosított alak bejárati jelző jelzései (kétkarú jelző). Nem biztosított alak és fény bejárati jelző jelzései: Szabad jelzés értelme.

Tolatás alapszabálya: engedély, tolatásvezető jelenléte. Tolatás engedélyezése állomáson: fővágányt érintő, fővágányt nem érintő tolatás esetén. Tolatás engedélyezésekor adandó közlések.

Műszaki Táblázatok I.: Gépészeti táblázatok: a vonalak, vonalrészek osztályozása, a vontatás alapját képező terhelési szakaszok és a fékezés alapját képező mértékadó lejtők, a vontatójárművek terhelése, a vonatok fékkiszabása, a vontatójárművek főbb műszaki adatai, a vontatott járművek főbb műszaki adatai, menetidők, lassújel okozta menetidő többlet.

Műszaki táblázatok II.: vontatójárművek, motorkocsik, daruk főbb műszaki adatai, besorozási minták, mozdonyok, mozdonyvonatok, motorkocsik és daruk közlekedésének és továbbításának szabályozása az egyes vonalakon, általános határozmányok a vonatok menetsebességére, az állomások leghosszabb vonatfogadó kitérő vágányán a vonatok által elfoglalható hossz és a vonalakra engedélyezett legnagyobb vonathossz.

- 6. Ismertesse a pénz kialakulását, a pénz, mint fizetőeszköz! Mondja el a bankjegyek valódiságvizsgálatának főbb szempontjait!
Sorolja fel az Üzletpolitikai kedvezményeket! Mondja el az alkalmi menettérti, a családi és a 26 éven aluliak kedvezményére vonatkozó fontosabb szabályokat!
Ismertesse a két- és háromfogalmú alak előjelzők alkalmazását és jelzéseit!
Ismertesse a tolatásvezető teendőit!
Hogyan történik a személyszállító vonatok kocsivizsgálata? Mi a teendő, ha a vonat indítása nem kocsivizsgálati szolgálati helyről történik? Milyen kocsivizsgálatokat ismer? Ismertesse, mikor és milyen kocsivizsgálatokra van szükség!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Tárgyak, fűszerek, árupénz, fémpénz (ezüst, arany, réz), papírpénz, önálló magyar jegybank, Magyar Nemzeti Bank jelenlegi fizetőeszközök, Euró, modern pénz, készpénzforgalom egyszerűsítése (hitelkártyák, bankkártyák, készpénz vagy értékpapír. Bankjegypapír, védett papír, különböző biztonsági elemek: a vízjel, a biztonsági fémszál, jelzőrost, mikroírás, csökkent látóképességűeket segítő jel, UV védelem, Megállapítás: tapintással, rátekintés, UV megvilágítás, vízjel.

Alkalmi menettérti, 26 éven aluliak, Családi kedvezmény, START Klub kártyacsalád, Csoportos utazás, képzett díjszámítás, Kedvezményes kerékpár, Túra kerékpárjegyek, HungaryCard. Alkalmi menettérti: Meghirdetett feltételek, kedvezmény (20%,33%,50%), részvétel igazolása. Családi: legalább, egy 18 év alatti gyermekkel együtt utazó 1 vagy 2 felnőtt, 33% kedvezmény. 26 éven aluliak: -26, életkor igazolása, kötött időszak (P 10:00-V 24:00) ünnepnapoknál eltérő lehet, kedvezmény 33%, utánfizetés, pótdíj.

A biztosított alak főjelzők háromfogalmú alak előjelzőinek jelzései. A biztosított alak főjelzők kétfogalmú alak előjelzőinek jelzései. A nem biztosított alak bejáratú jelzők kétfogalmú alak előjelzőinek jelzései. A nem biztosított alak tércsoportjelzők kétfogalmú alak előjelzőinek jelzései.

Tolatásvezető tartózkodási helye. Tolatásvezető teendői az első mozgás megkezdése előtt. Tolatásvezető teendői minden mozgás megkezdése előtt.

Kocsivizsgálat célja. Személyszállító vonatok esetén: 100 km-nél nagyobb távolságot megtevő vonatok esetén és 100 km-nél kisebb távolságot megtevő vonat esetén. Ha nincs kocsivizsgáló, akkor személyszállító vonatok esetén vontató jármű vezetője közlekedésbiztonsági vizsgálatot végez. Rendszeres vizsgálatok: érkezés után, indulás előtt, vasútállomás változás esetén, haladás közben, gurítás után.

Szükség szerinti vizsgálatok: kirakás után, megrakás előtt és után, síktolatás után, rendkívüli küldeményeknél, tengelyátszerelés esetén.

Rendkívüli események utáni vizsgálatok: hönfutás esetén, siklás vagy forgalmi baleset után, abroncslazulás, tárcsa-, tengely- vagy keréktörés után, vonatszakadás után, szándékos kocsirongálást követően, a kocsit érintő bűncselekmény esetén.

7. Ismertesse, hogyan befolyásolja a szerződés kötést a piac, a kereslet-kínálat és a marketing!

Ismertesse a START Klub kártyacsalád fajtáit! Mondja el, milyen általános és különleges szabályok vonatkoznak a kedvezmény igénybevételére!

Csoportosítsa a tolatási mozgást szabályozó jelzőket! Ismertesse a fény és alak tolatásjelzők jelzéseit és részletesen beszéljen a „Szabad a tolatás” jelzés értelméről!

Mi az eljárás vonatszakadás alkalmával személyszállító vonatok esetében?

Ismertesse a személykocsik belső vizsgálatára vonatkozó szabályokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Folyamatos piackutatás, a fogyasztói igényekhez való kínálat kialakítása, marketing meghatározása, a fogyasztók döntését befolyásoló tényezők, reklám, árpolitika, termékpolitika.

START Klub 50%, Társkártya, VIP, Prémium, Bónusz kártyák, éves, féléves, -26, 26+ feletti, 50%-os menetjegy 2. kocsiosztály, VIP és Prémium, bármely kocsiosztály. MÁV-START szolgáltatási területén, névre szóló (fényképes), felmutatóra szóló, feláras vonat, díjmentes, felár kötelezettség, gyorsvonati pótjegy mentesség, Budapest közigazgatási határig, mint Budapest bérlet a vonaton, BKSZ területén csatlakozó jegy, szombati napon díjmentes kerékpár, + 1 utas 50%-os menetjegy, többi napon 25%-os kedvezményes kerékpárviteldíj.

Tolatásjelzők csoportosítása: jelzést adó szerkezetük, biztosítottságuk szerint. A „Szabad a tolatás” jelzés mit engedélyez.

Leszakadt vonatrész megállítása és állva tartása. Személyszállító vonat továbbítás vonatszakadás után a vonatkísérők számának függvényében.

Különös gonddal megvizsgálandó berendezési tárgyak. Menet közben fellépő hibák esetén teendő intézkedések. Határállomáson történő átadás.

8. Ismertesse az elágazó állomás, elágazási pont és a csatlakozó állomás fogalmát! Mondjon mindegyikre egy-egy példát!

Ismertesse a Budapest bérletek, a Budapest jegyek fajtáit, a vonaton történő felhasználási feltételeit és kapcsolódásukat a Budapesti Közlekedési Szövetség (BKSZ) területére történő utazásokhoz!

Ismertesse a Mellékvonali ellenőrző jelzők jelzéseit!

Ismertesse a személyszállító vonatok terhelésének a megállapítását!

Milyen javítási bárcákat ismer belföldi és nemzetközi forgalomban? Kik távolíthatják el és mikor ezeket a bárcákat?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Elágazó állomás: ugyanazon pályahálózatot működtető más vasútvonala ágazik ki pl. Szolnok; Elágazási pont: ahol a vasútvonalak ténylegesen elágaznak pl. Szajol, Csatlakozó állomás: más pályahálózat működtető vasútvonala ágazik ki pl. Győr.

Budapest bérletek, dolgozó, tanuló, nyugdíjas, 30 napos, 14 napos, éves, havi, 24, 48, 72 órás, vonaton is Budapest közigazgatási határig, személyvonat, kiutazás a BKSZ területére, BKSZ csatlakozó jegy vagy bérlet, korlátozott az igénybe vehető vonat (rombusz jel a menetrendben), gyorsvonati pótbegyváltás bizonyos vonatokon.

Bejárati irányú ellenőrző jelző jelzései. Kijárati irányú ellenőrző jelző jelzései.

Megállj!, Szabad, Hívójelzés, Szabad hibajelzés jelzések értelme és az általa a vonatszemélyzet részére adott információk.

Mozdonyok megengedhető terhelése. Az elegytömeg megállapítása. Elegytömeg kerekítése.

Kulcsszavak, fogalmak: nemzetközi forgalomban: M, K, L (kék), L (vörös), N R1, R2, R3, S1, S. Belföldi forgalomban: Ks, Js, Ü, V, Y, RSz. Bárcák eltávolítása: javítás, hiány és csere után az arra megbízott dolgozó.

- 9. Ismertesse a rendkívüli helyzet kezelésére vonatkozó általános előírásokat!**
Ismertesse a kerékpárszállításra vonatkozó általános és különleges szabályokat!
Ismertesse a Megállás helye jelző és a Távolságjelző alkalmazását!
Ismertesse a személyszállító vonatok hosszának a megállapítását!
Ismertesse a sérült kocsik megjelölésének szabályait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Rendkívüli esemény: Szolgálatvégzés közben jelentkező minden olyan zavar, vagy akadály, amely a vonatközlekedést kizárja, vagy jelentős forgalmi zavart okoz. Továbbá minden olyan esemény, amely a szolgálat ellátása során a normál üzemviteltől eltérő intézkedést követel. Aki elsőként szerez tudomást a bekövetkezett rendkívüli eseményről, köteles a további veszély elhárítása iránt intézkedni, értesítési kötelezettség, értesítési rend, pontos hely, idő, személyek mentése, veszély további megelőzése, helyszín biztosítása, tűz oltása. Eseményjelentés.

Kerékpárszállítás az utas őrizetében: Menetrendi jelölés, személykocsiban, feláras vonaton, viteldíj (díjmentes, kedvezményes kerékpárjegy, túra kerékpárjegyek), kötelező kerékpárhely foglalás, csoportos-külön kocsiban.

Megállás helye jelző leírása. Megállás helye jelző jelentése személyszállító vonatok részére. A Megállás helye jelző és a távolságjelző együttes alkalmazása a személyszállító vonatok részre. Olyan szolgálati helyek ahol nem alkalmaznak Megállás helye jelzőt és a Távolságjelzőt.

Általánosan engedélyezett vonathossz. Túl hosszú vonatok. A vonathossz megállapítása féktechnikai szempontból. A vonathossz megállapítása forgalmi szempontból, A vonathossz közlése.

A kocsik bárcázása (belföldi, nemzetközi bárcákkal). A bárcák helye. V bárca kezelése. A bárcák kitöltése. Többlet sérülés esetén a bárcázás. Bárcák eltávolítása.

10. Ismertesse a Menetrend szerepét a vasúti személyszállításban!

Ismertesse a menetjegyek, bérletek érvénytartamára vonatkozó szabályokat!

Ismertesse a Biztonsági határjelző és a Tolatási határjelző szerepét!

Ismertesse az általános besorozási tilalmat! Milyen szabályai vannak a személyszállító vonatok szerelvényeinek összeállítására? Hová kell a mozdonyokat, motorkocsikat besorozni a vonatba?

Mikor és kik végzik a személyszállító járművek előfűtését? Térjen ki az előfűtési tervre, továbbá a villamos előfűtés végrehajtására és időtartamára!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

A menetrend az egész vasúthálózat üzemi munkájának terve, összehangolja a társszolgálati ágak munkáját. Berendezések gazdaságos üzemeltetése, hálózati szintű, vonatközlekedés rendje, tervszerűség, időszerűség, pontosság, vonatok térbeli elhelyezkedése, személyfuvarozás mennyiségi és minőségi teljesítése, zsúfoltságmentesség biztosítása, vasúti berendezések gazdasági és technikai kötöttsége, közlekedés biztonsága, csatlakozó vonalak forgalmának összehangolása. Autóbuszos és vonatközlekedés összehangolása.

Egy útra szóló menetjegy érvénytartama: 1-100 km távolságra kiadott, 101-200 km távolságra kiadott, 201-400 km távolságra kiadott, 400 km feletti távolságra kiadott, nemzetközi, helybiztosítást nem tartalmazó menetjegyek érvénytartama. Menettérti jegy, havibérlet, félhavi bérletek, e-vonatjegy, kocsiosztály-különbözeti jegy, csoportos úrjegy érvénytartama.

Biztonsági határjelző leírása és elhelyezése, szerepe vonatközlekedéskor és tolatások alkalmával.

Tolatási határjelző leírása és elhelyezése. Tolatási határjelző mellett történt elhaladás tolatáskor.

A vonatba nem sorozható járművek. Személyszállító vonatok szerelvényének összeállítása. Ingavonatok szerelvényének összeállítása.

Mozdonyok, motorkocsik besorozása: Műszaki Táblázatok II. besorozási minták.

Előfűtést fűtési lakatosok, kocsivizsgálók végzik. Az előfűtés közben a berendezéseket ellenőriznie kell a vonatkísérőknek is. Előfűtési terv: minden személyszállító vonat kiindulási állomásán kell. Tartalma: vonatonként előfűtés kezdete és ideje (hőmérséklet függvényében), vágányszám ahol ezt végzik. Villamos előfűtés általában helyhez kötött berendezésről. Előfűtés előtt a figyelmeztető jel alkalmazása.

- 11. Ismertesse az utas-tájékoztatás, utas-panaszok kezelésére vonatkozó szabályokat!**
Ismertesse az elégtelen menetjegy fogalmát, a menetjegy-kiegészítés és a pótdíj elszámolására vonatkozó szabályokat!
Hogyan fedezik a járhatatlan pályarészeket állomás területén és a nyílt vonalon?
Milyen feltételek mellett engedélyezett a csak mozdonyvezetővel történő közlekedés?
Mikor kell a mozdonyvezető mellé második figyelésre kötelezett dolgozó?
Ismertesse, hogy a vonatközlekedés alatt hol kell tartózkodnia a személyszállító vonat vonatkísérőinek!
Ismertesse a vonatnem váltó kezelését személyszállító és szerelvényvonatok esetében! Kik és mikor kötelesek a jármű raksúlyváltóját állítani? Mi a teendő, ha nem kezelhető a raksúlyváltó? Hogyan kell a fékes járműveket elosztani a vonatban?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Az utas kérésére menetrendi információadás, csatlakozási lehetőségek, késés, vonatkimaradás, forgalmi akadály esetén tájékoztatási kötelezettség, igazolás kiadása, egyéb tájékoztatás a visszatérítés, kártérítés. Utas észrevételek bejelentésének módja, személyesen, írásban (Utasok könyve, Szolgáltatások és panaszok könyve), levélben, e-mailben, telefonon, telefaxon, a honlapon erre a célra biztosított felületen. Ügyfélszolgálat, panaszok kivizsgálása, válaszadás. Kártérítési igény benyújtása. Ügyfélszolgálathoz, csatolt dokumentumok: eredeti menetjegy, felár-bizonylat, Igazolás, a kár bekövetkeztét és annak összegét igazoló dokumentumokat (számlákat), ha volt vasút által felvett jegyzőkönyv, egyéb dokumentumok.

A felmutatott menetjegyéért fizetett összeg nem fedezi az igénybe vett szolgáltatásért járó összeget. Magasabb kocsiosztály, hosszabb viszonylat, kedvezményre való jogosultság igazolásának hiánya, előírt felár hiány. Menetdíj-különbözet, új menetjegy kiszolgáltatása az előírt pótdíj felszámítása.

Járhatatlan pályarész fedezésére használt jelzőeszközök: Megáll! jelző, Megállj! jelző előjelzője. Járhatatlan pályarész fedezés nyílt vonalon: egy vágányú pályán, kétvágányú pályán (párhuzamos egyvágányú pályán), ha csak az egyik vágány járhatatlan, ha mindkét vágány járhatatlan. Állomás területén csak Megállj! jelzőt használunk.

Csak mozdonyvezetővel történő közlekedés: legfeljebb 15 km/h sebesség, legfeljebb 40 km/h sebesség, legfeljebb 100 km/h sebesség, legfeljebb 120 km/h sebesség, 120 km/h sebesség felett.

Második figyelésre kötelezett dolgozóval: éberségi meghibásodása esetén, a jelzőre a rálátás nem biztosított.

Vonatkísérők tartózkodási helye: jegyvizsgáló tartózkodási helye, vezető jegyvizsgáló tartózkodási helye, ha több vonatkísérő van és ha nincs több vonatkísérő.

Kulcsszavak, fogalmak: személyszállító és szerelvényvonatok vonatnem váltóit legnagyobb fékhatású állásba, vonathossz: 500 méter. Raksúlyváltó kezelése: üres vagy rakott állást az átállítási elegytömeg határozza meg. Ha nem lehet kezelni a raksúlyváltót a kocsi ki kell iktatni a fékezésből vagy üres állásban kell hagyni. Első és utolsó jármű fékezése, két fékes jármű közötti vezetékes kocsi hossza.

12. Ismertesse a vasúti személyszállítás jogi alapjait! Melyek az Utasjogi rendelet fontosabb irányelvei?

Ismertesse a dolgozó bérletek és a Magyarországon felhasználható nemzetközi bérletajánlatok fajtáit és azok felhasználási szabályait!

Sorolja fel a vonatközlekedés közben adható kézijelzéseket és ismertesse a Vonatkísérők a helyükre és az Indulásra készen jelzéseket!

Mi a menetrend szerepe és milyen menetrendeket ismer? Milyen adatokat kell tartalmaznia egy szolgálati menetrendnek?

Ismertesse a személyszállító vonatok vonatkísérőinek műszaki feladatait a vonat közlekedése során! Mi a teendő a vonat végállomására történő érkezéskor?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

COTIF Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény módosításáról kihirdetett 2006. évi LXXVII. törvény. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1371/2007/EK RENDELETE (2007. október 23.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről. Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény. Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény. Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény. Személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény. 271/2009. (XII.1.) Korm. rendelet a vasúti személyszállítás részletes feltételeiről. Közös közlekedéspolitiká, utasok jogainak biztosítása, egyenlő jogok biztosítása, fogyatékkal élők, csökkent mozgásképességűek, baleset esetén felelősségvállalás, segítségnyújtás, panaszbejelentés.

Bérlet fajták, 30 napos, havi félhavi bérletek, vállalat által vásárolt, igazolványszám, szombat, vasárnap, díjmentes kerékpárszállítás. Interrail, Eurail bérletek, Érvénytartam, elővétel, visszatérítés.

Felhívás, Vonatkísérők a helyükre, Indulásra készen, Felhívás az indításra, Felhívás az áthaladásra, Szabad az elhaladás, Lassan!, Megállj!, Közeledj, felém!, Távolodj tőlem!

Vonatkísérők a helyükre!: Felhatalmazást végző dolgozó adja a vonatkísérők felé, vagy a vezető jegyvizsgáló adja a jegyvizsgálók felé.

Indulásra készen jelzés adása nappal és sötétben. Vezető jegyvizsgáló adja a felhatalmazást végző dolgozó vagy a mozdonyvezető felé. A jegyvizsgáló adja a vezető jegyvizsgáló felé.

Menetrend szerepe: vasútüzemi munka szervezésének az alapja

Menetrendek fajtái:

- vasútüzemi célból: szolgálati menetrend
- utasok tájékoztatására: közforgalmú menetrendkönyv

Szolgálati menetrend tartalma: menetrend fejlécében található adatok, a vonat menetrend részében található adatok. Jelmagyarázat tartalma

Műszaki berendezések kezelése, felügyelet, ellenőrzése, meghibásodás esetén az eljárás.

Végállomáson: járművek átnézése, a járművek üzemképesek-e a belső berendezések működőképesek-e.

13. Ismertesse az utazási ajánlatkészítés fontosabb szempontjait!

Ismertesse a menetjegy alakjára, adattartalmára vonatkozó előírásokat! Mondja el milyen készpénzt helyettesítő fizetési módokat ismer!

Sorolja fel a vonatközlekedés közben adható kézijelzéseket és ismertesse a Felhívás az indításra és a Megállj! jelzéseket!

Milyen térközrendszereket ismer? Ismertesse a közlekedés szabályait önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán!

Ismertesse a következő féktechnikai alapfogalmakat: fővezeték, főlégtartály vezeték, féksúly, állvatartási féksúly, féksúlyszázalék, fékút! Milyen fékpróbákat ismer? Kik végezhetnek fékpróbát és hány főnek kell végezni ezeket?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Utazási ajánlatkészítés: az utas utazási igényeinek szem előtt tartása mellett, a menetrendben meghirdetett lehetőségek alapján, utast megillető kedvezmény figyelembe vételével, csatlakozások, csatlakozási idők, gyorsabb menetidőt biztosító vonatok, egyéb szolgáltatások ajánlása mellett.

A menetjegy tanúsítja, hogy az utas, mikor vagy milyen időszakon belül, mennyi, milyen viszonylatú utazásra jogosult. Az utazáskor milyen szolgáltatásokra tart igényt. Előre nyomtatott kész, félkész, jegykiadó géppel kiállított jegy, latin betűk, arab számok, meghatározott betűtípus (mint biztonsági elem is), magyar nyelvű szöveg. Visszafejthető képjel,(QR kód) Kiindulási állomás, cél állomás, útirányt, a kilométer távolság, kedvezmény mértékét, menetjegy összegét, vonatnem, igénybe vett szolgáltatásokat, kocsiosztályt, a menetjegy érvényességének első napját, az érvénytartamát vagy az érvényességének utolsó napját, az utazások számát, utasok számát, CIV felirat, a fuvarozó vasúti társaság. Utazási kupon, ajándékutalvány, bankkártya, központi elszámolás.

Felhívás, Vonatkísérők a helyükre, Indulásra készen, Felhívás az indításra, Felhívás az áthaladásra, Szabad az elhaladás, Lassan!, Megállj!, Közeledj, felém, Távolodj tőlem

Felhívás az indításra: nappal és sötétben a felhatalmazást végző dolgozó adja a mozdonyvezető felé.

Megállj! jelzés: személy, vagyon, vagy forgalombiztonsági okból kell adni.

Térközrendszerek: önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt vonatbefolyásolásra kiépített vagy ki nem épített pálya, nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pálya, vonatjelentőóri térközjelzőkkel felszerelt pálya. Önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pálya: térközben közlekedünk. Eljárás térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén: az adott vágányon mindkét irányból állomástávolság, első menetiránnyal szemben indított vonat értesítése és közlekedése. További vonatok közlekedése, ha értesítették a térközbiztosító berendezés használhatatlanságáról.

Fővezeték: önműködő légfék levegőellátására szolgál, főlégtartály vezeték: közvetlen a főlégtartályból történő levegőellátására szolgál, féksúly: fékberendezés hatásossága, állvatartási féksúly: állvatartás kiértékeléséhez szükséges, féksúlyszázalék: vonat féksúlyának és tömegének százalékban kifejezett aránya, fékút: általános, tényleges. Fékpróbák: teljes, egyszerűsített, kapcsolási, szoftveres, elektropneumatikus, ellenőrző, és kézijelzők próbája. Fékpróba végzése: kioktatott, kiképzett munkavállalók. Fékpróba végzése: legalább két személynek, de végezheti a mozdonyvezető egyedül is.

14. Ismertesse, mikor jön létre és mikor szűnik meg a vasúti személyszállítási szerződés! Milyen utazási feltételek vonatkoznak a szerződő felekre?

Ismertesse a feláras vonatok igénybevételére vonatkozó általános és különleges szabályait!

Sorolja fel a mozdonyszemélyzet hangjelzéseit és ismertesse a Veszély! jelzés és a Vonatot vészfékkel állították meg hangjelzéseket!

Ismertesse a vonatszemélyzet részére adott rendelkezések adásának alapszabályait!

Ismertesse az Írásbeli rendelkezések kézbesítésének és a kiállítás formai megjelenésének szabályait!

Ismertesse a személyszállító járművek világításának szabályait! Mi az eljárás, ha a világítási berendezések meghibásodnak? Mi a teendő távműködtetésű ajtó meghibásodása esetén?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Felek között (utas – vasúti társaság), menetjegyvásárlás, utazási cél, vasúti társaság területére (állomás, megállóhely) belépés. Utas elfogadja az Üzletszabályzat feltételeit, Menetrendben meghirdetett vonatokkal lehetséges, valamennyi utazni kívánó személy, megkülönböztetés nélkül, a vasúti társaság köteles. Kísérő nélkül a szolgáltatás igénybevételére nem képes magatehetetlen személy, 6 év alatti gyermek nem veheti igénybe, kísérővel együtt utazás, menetdíj megfizetése, magatartási szabályok be nem tartása, a vasúti társaság a személyszállítást megtagadhatja.

Helyjegy, pótjegy, pót- és helyjegy, gyorsvonati pótjegy, utánfizetési felár, felármentesség, elővétel, csúcsidő, kerékpárszállítás, élőállat szállítás, pót díj. Igazolás, csatlakozásmulasztás, csere, visszatérítés.

Figyelj!, Vonat állt meg a bejáratú jelző előtt, Tolást megkezdeni!, Féket húzd meg!, Tolást megszüntetni!, Féket ereszd meg!, Veszély! jelzés, Vonatot vészfékkel állították meg. Veszély! jelzés: Féket húzd meg jelzés többször. A jelzés elhangzása után a vonatkísérők teendői. Vonatot vészfékkel állították meg: Féket ereszd meg! jelzés kétszer. A jelzés elhangzása után a vonatkísérők teendői.

Rendelkezés adásának formái. Írásbeli rendelkezés kiállítására jogosultak. Írásbeli rendelkezés kézbesítésére jogosultak. Élőszóval adott rendelkezés adására jogosultak. Az Írásbeli rendelkezések példányszáma, példányok rendeltetése, kézbesítési sorrendje. Személyzetváltás esetén az Írásbeli rendelkezés átadása.

Kötelező kivilágítani a személykocsik utastereit, folyosóit, mellékhelyiségeket indulás előtt 30 perccel, ha a természetes fény nem elég olvasásos. Alagutak előtt, fedett csarnokokban nappal is. Ezekért a vonatkísérők a felelősek. Kiindulási állomásról nem indítható el a kocsit: egyáltalán nincs világítás, WC-ben, előterekben nem működik a világítás. Menet közben romlik el a kocsit továbbítani kell, a WC-t le kell zárni.

A központi működtetésű feljáróajtókat általában a mozdonyvezető zárja. Bizonyos esetekben zárhatja a vonatkísérő is vagy elindulás után (5km/h sebesség felett) záródik automatikusan. Meghibásodás: honállomásról a kocsit nem indítható, más állomásról indítható, ha a hibás ajtót lebárcázták és lereteszelték. Ha oldalanként legalább egy ajtó nem működik, a kocsit ki kell sorozni.

15. Ismertesse a menetdíjak megállapítására vonatkozó feltételeket!

Ismertesse a gyermekek és a tanulók utazási kedvezményét!

Sorolja fel a tolatás közben adott kézi- és hangjelzéseket és ismertesse, a Közeledj felém! és a Távolodj tőlem! kézijelzéseket!

Sorolja fel a mozdonyvezető felhatalmazásának módozatait! Ismertesse az élőszóval adott felhatalmazás szabályait! Milyen teendői vannak a jegyvizsgálónak és a vezető jegyvizsgálónak indulás előtt?

Sorolja fel, milyen fékpróbákat ismer, majd ismertesse a teljes, egyszerűsített és kapcsolási fékpróbák tartalmát, esedékességét, végrehajtását!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

A menetdíjat a beutazandó útvonal kilométer távolság, tarifa, vonattípus, kocsisztály, vonatnem, különleges szolgáltatás, utast megillető kedvezmény, utasok száma, díjtáblázat figyelembevételével kell megállapítani. Vasúti társaságok szolgáltatási területeire külön-külön.

6 év alatti gyermekek díjmentes, 6-14 év közötti gyermekek 50%, felár megfizetése, kísérő, utánfizetés kezelése pénztárban. Közoktatás, tanév, felsőoktatás, félés, nappali, esti, levelező, távoktatás, ideiglenes. Tanév és második félév október 31-ig, első félév március 31-ig. Érvényesítő matrica. Nemzetközi diákigazolvány. Nappali, esti korlátlan 50%, tanulóbérlet, levelező hazautazási kedvezmény 50%. viszonylat, Magyar Igazolvány, Gyógypedagógiai intézetben tanulók és kísérőik, Utánfizetés.

Közeledj felém!, Távolodj tőlem!, Lassan!, Megállj!, Rájár, Szétkapcsolni!, Nyomás!, Határig!, Gyorsíts!, Lassíts! Közeledj felém! jelzés adása nappal és sötétben, szükség esetén a hangjelzéssel történő kiegészítés. Távolodj tőlem! jelzés adása nappal és sötétben, szükség esetén a hangjelzéssel történő kiegészítés.

Felhatalmazás módozatai: előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel, vonatindító jelzőeszközzel, jelzőkezeléssel, előzetes jelzőkezeléssel, közvetett módon, élőszóval. Élőszóval adott felhatalmazás: Bizonyos esetekben vezető jegyvizsgáló élőszóval, vagy Indulásra készen jelzés adásával. Több vonatkísérő esetén a felhatalmazás szabályai. Jegyvizsgálónak és a vezető jegyvizsgálónak indulás előtt: utasok felszállása, ajtók becsukása.

Teljes, egyszerűsített, kapcsolási, szoftveres, elektropneumatikus, ellenőrző, és kézfékek próbája. A T fékpróba tartalma, esedékessége, végrehajtása, az E fékpróba tartalma, esedékessége, végrehajtása, a K fékpróba tartalma, esedékessége, végrehajtása.

16. Ismertesse a vasúti személyszállítás kedvezményrendszerét!

Ismertesse a fogyatékkal élő és tartós beteg személyek, valamint a fogyatékoságban szenvedő szociális otthoni gondozottak és látogatóik utazási kedvezményeit!

Ismertesse a fékpróba jelzéseket!

Ismertesse a korábbi közlekedés feltételeit személyszállító vonatoknál! Milyen szabályok vonatkoznak a csatlakozó személyszállító vonatok várakoztatására?

Mikor tekintünk egy vonatot megfékezettnek és állvatartottnak? Hogyan kell kiszámítani a vonat megfékezetttségét és állvatartását?

A tételhez használható segédeszköz: MÁV Zrt. Műszaki Táblázatok I. kötet

Kulcsszavak, fogalmak:

Jogszabályokban megállapított kedvezmények (szociálpolitikai kedvezmények melyek a díjszabásban van meghirdetve) Üzletpolitikai kedvezmények (melyek a vasúti társaság saját üzleti kockázatának terhére biztosít). Egyéb szerződések alapján meghirdetett kedvezmények (Menetkedvezmény, hitelezett, rendőrök, vasútörök stb.).

Vakok és kísérőik, hallássérültek, magasabb összegű családi pótlékban részesülő személyek, fogyatékosági támogatásban részesülő személyek utazási kedvezménye. 90%, kísérő is jogosult, segítő kutya, jogosultság igazolása, tanuló bérlet, érvényességi idő. A szociális otthonban gondozottak és látogatóik (1 vagy 2 fő) lakóhely és az intézmény viszonylatában 90% kedvezmény. Jogosultság igazolása, látogató, kísérő.

Befékezni!, Fék feloldani!, A fék rendben!

Korábbi közlekedés: személyszállító vonatok, amelyek korábban közlekedtethetők. A korábbi közlekedés egyéb feltételei. Várakozás csatlakozó személyszállító vonatokra: Általános várakozási idők: az induló vonat előtt menetrend szerint+ átszállási idő előtt megérkezik a vonat 10 (20) perc. Biztosítani kell az átszálláshoz szükséges időt. Utolsó személyszállító vonatok várakozási ideje. Budapest pályaudvarain a várakozási idők. Csatlakozás elmarad. Egyesíteni kívánt vonatok várakozási ideje.

A vonat féksúlya/teljes tömege $X 100 =$ a vonat tényleges féksúlyszázaléka. Az előírt féksúlyszázalékok megemelése. Előírt féksúly $\leq$ tényleges féksúly. Állvatartási féksúlyszázalék X a vonat elegytömege/100= $=$ az állvatartáshoz szükséges féksúly. Az állvatartáshoz szükséges féksúly $\leq$ rendelkezésre álló féksúly.

17. Ismertesse a vasúti személyszállítás sajátosságait, a személyszállítás eszközeit!

Mondja el a nagycsaládosok, a közszolgálati alkalmazottak és a képzésben résztvevő munkanélküliek utazási kedvezményére vonatkozó szabályokat!

Ismertesse a vonatok elejének és végének jelzésére, valamint a járműveken alkalmazandó jelzésekre vonatkozó előírásokat!

Ismertesse a bejáratú vágány kijelölésének és a kijelölt vágány megváltoztatásának szabályait! Hol kell megállni egy személyszállító vonatnak az állomáson? Milyen szabályok vonatkoznak a megállási hely megváltoztatására?

Mi az eljárás, ha nyílt vonalon valamelyik kocsik fékberendezése meghibásodik?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Kötött pálya, villamosított, nem villamosított vonalak, vontató eszközök (mozdonyok), személykocsik, IC kocsik, nagysebességű vonatok.

Nagycsaládosok: egy családhoz tartozó 1 vagy 2 szülő és legalább 3 saját gyerek, a gyermekekkel szemben támasztott követelmények: 18 éven aluli, 26 éven aluli nappali tagozatos érvényes diákigazolvány, életkortól függetlenül az a gyermek, aki után magasabb összegű családi pótlékban jár. kedvezmény 90%, magasabb kedvezmény figyelembe vehető, szülő nélkül utazó testvérek, állami gondozottak, igényjogosultság igazolása. Közalkalmazottak utazási utalványa alapján évente 12 alkalom, menettérti utazás, 50% kedvezmény, bélyegeztetni kell az utalványt, igényjogosultság igazolása, autóbusz és vonat ugyanazon bélyegzési hely, érvényesség. Munkaügyi Központ által kiadott igazolás alapján, érvényességi időszak, lakóhely és képzés helyszínének viszonylatában, 90% kedvezmény.

A vonat elejének megjelölése. A vonat végének a megjelölése személyszállító vonat, személyszállító vonat kocsijaiból összeállított szerelvényvonat és mozdonyvonat esetén, minden egyéb kategóriába sorolt vonat esetén. Jelzések a kapcsolatlan tolómozdonyon, jelzések a tolatást végző járműveken, jelzések a postakocsikon és a mozgáskorlátozottak szállítására kialakított kocsikon, jelzések a személyek által elfoglalt kocsikon.

Bejáratú vágány kijelölése: személyszállító vonatknál, áthaladó vonatknál, vonattalálkozásnál a később érkező vonatknál. Megállás helye: személyszállító vonat megállási helye, ütközőkban végződő vágányra bejáratú vonat érkezési sebessége. Peron nélküli vágányra személyvonat érkeztetése. Megállás helyének megváltoztatása.

A fék meghibásodása:

- csak a kocsik fékberendezése rossz,
- a tömlőkapcsolat sérült,
- a kocsit nem lehet vezetékes üzemre állítani: légfékkel végzett tolatásra vonatkozó szabályok szerint közlekedtethető. Ebben az esetben a vonatkísérők feladatai.

18. Ismertesse a szerződésmódosításra és a szerződés teljesítésére vonatkozó szabályokat!

Ismertesse mikor érvénytelen a menetjegy, utánfizetés, pótdíj elszámolására vonatkozó szabályokat!

Melyek a vonatokon alkalmazandó jelzésekkel kapcsolatos rendelkezések?

Ismertesse a magatartás szabályait menet közben! Mi az eljárás Megállj! jelzés meghaladásakor? Mi az eljárás, ha a vonatnál jelzési hiányosság van?

Hogyan kell állvatartani a végállomásra, vagy felosztató állomásra érkezett vonatokat? Hogyan kell védekezni a járműmegfutamodások ellen a tolatás befejezése után a személyszállító kocsikból összeállított szerelvények esetén a vég-, felosztató-, illetve összeállító állomásokon?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Szerződésmódosítás: A felek jogszabályi korlátok között szabadon módosíthatják, a szerződés módosítása csak annak fennállása alatt lehetséges, egyoldalú módosítás csak akkor lehetséges, ha erről a felek magában a szerződésben megegyeztek. Szerződésszerű a teljesítés, ha megfelel a törvényi és a szerződési kellékeknek. A szerződés teljesítésével egyúttal a szerződés is megszűnik.

Érvénytelen a menetjegy: Amelynek szövegét javították, megváltoztatták, átírták, megrongált, megcsonkított, ellenőrzése lehetetlen, az olvasható adattartalom nem egyezik meg a kód adattartamával, érvénytartama lejárt, vagy még nem kezdődött meg, belföldi tarifával kiadva nemzetközi utazáshoz, névre szóló jegyet nem a tulajdonos használja, fizetőeszközzel visszaélve vásárolták. **Utánfizetés:** menetjegy elszámolása, pótdíj. **Visszaélés, szándékosság esetén magasabb pótdíj., ha nem fizet a vonaton az utas** Utasleadási lap kiállítása. **Menetjegy díjának kiegyenlítésére vonatkozó tájékoztatás, utólagos befizetési lehetőségről.**

Vonatokon alkalmazandó jelzésekkel kapcsolatos rendelkezések alapszabálya, vonat végének megjelölésére szolgáló eszközök kezelése, a jelzések ellenőrzése és megfigyelése.

Az élet és testi épség megóvása érdekében menet közbeni tilalmak. Távműködtetésű ajtók nyitása, használhatatlanságuk esetén történő eljárások. Megállj! jelzés meghaladása: ennek minősülő események. Megvizsgálni a vonat megfékezhettsége szempontjából figyelembe műszaki berendezéseket. Vizsgálati esemény rögzítése.

Jelzési hiányosság:

- a vonat elején felmerülő jelzési hiányosság: kiindulási és közbenső állomáson, nyílt vonalon.
- a vonat végén felmerülő jelzési hiányosság: kiindulási és közbenső állomáson, nyílt vonalon.

Állvatartás, ha a levegő utántáplálás biztosított, ha a levegő utántáplálását 30 percnél nagyobb ideig szüneteltetik (kézifékkal, rögzítőfékkal, rugóerőtárolós fékkal, esetleg rögzítősaruvál). Személyszállító kocsikat, vonatokat kocsiszám függvényében kell kézifékkal, rugóerőtárolós fékkal befékezni.

19. Ismertesse a vasúti közlekedés alapfogalmait!

Ismertesse az utas szerződéstől való elállás eseteit, a visszatérítési igények érvényesítésére vonatkozó általános és általánostól eltérő szabályait!

Mikor lehet egy jelzőt figyelembe nem veendőnek tekinteni? Mely jelzők hagyhatók figyelmen kívül?

Milyen teendők vannak a vonatszemélyzetnek a vonatok fedezésére, védelmére vonatkozóan? Milyen szabályok vonatkoznak a vonat átadására és a magatartásra állomáson való tartózkodás közben? Miről kell tájékoztatni az utasokat a vonaton történt utazás során?

Ismertesse a személykocsik számozását, legfontosabb jeleit és feliratait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

Állomás, állomás területe, átmenő fővágány, csatlakozó állomás, elágazó állomás, fejjállomás, feszültségmentesítés, forgalmi kitérő, fővágány, helyes és helytelen vágány, kezdőpont, végpont, központi forgalomirányítás, kitérő, megállóhely, mozdony, mozdonyvezető, nyomtáv, nyílt vonal, pályaelágazás, rakszelvény, úrszelvény, személyszállító vonat, szigetperon, térköz, utasperon, vágányút, vonat, vonattalálkozás, tehervonat.

Az utas saját elhatározása, utazásról lemondás, teljes, rész visszatérítés, igazolás nélkül, igazolással, kezelési költség, időbeli korlát, helyjegy, pót-és helyjegy visszatérítése, gyorsvonati pótjegy, bérlet, csoportos utazás, visszatérítés feltételei (eredeti menetjegy, felár, viteldíj, és ha kell a szükséges igazolás), elektronikus úton vásárolt menetjegyek eltérő visszatérítési szabályai, visszatérítés pénztárban, ügyfélszolgálaton keresztül.

Figyelmen kívül hagyandó jelzők: Önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén az állomásközben lévő használhatatlan fehér árbocú térközjelzők. Erről a vonatszemélyzetet írásbeli rendelkezéssel kell értesíteni. Figyelembe nem veendő jelzők: alakjelzők: árbocáról a jelzést adó alkatrészeket el kell távolítani, a fényjelzők jelzőlámpáit pedig fekete-sárga sávossal le kell takarni. Erről a vonatszemélyzetet nem kell értesíteni.

Vonatok fedezése: nyílt pályán műszaki okból megállt vonat fedezése, amelynek továbbhaladása lehetetlen. Visszatérésre történő engedélykérés. Magatartás állomáson való tartózkodás közben: engedély a vonattól történő eltávozásra. Vonatkísérő személyzet tájékoztatása a tartózkodásról. Vonatok átadása: távozás csak a műszaki dolgozó részére történő átadás után. Utas tájékoztatás: utastájékoztató berendezésen közölt információk, átszállásra történő figyelmeztetés, központi ajtóműködtetés esetén a leszállási oldal közlése, állomáson való tartózkodás közlése, utasvédelem szabályai vonattalálkozás alkalmával.

12 jegyű pályaszám hat csoportja:

- forgalmi csererendszer (1., 2.),
- tulajdonos vasút (3., 4.),
- üzemi jellemzők (5., 6.),
- műszaki jellemzők (7., 8.)
- sorozaton belüli sorszám (9., 10., 11.)
- önellenőrző szám (12.)

A fősorozatjelek jelentése. Terheléssel, fékezéssel kapcsolatos jelölések

20. Ismertesse a Menetrend adattartalmát, jelölések, piktogramok, számok, rövidítések jelentését!

Ismertesse a tárgyak és élőállat, kutya szállítására vonatkozó általános és különleges szabályait!

Mikor tekintjük a jelzőket érvénytelennek? Mi az eljárás, ha a jelző érvénytelen?

Ismertesse a belföldi Vonatterhelési kimutatás kitöltésének és kezelésének szabályait!

Osztályozza különböző szempontok alapján a személykocsikat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

A vasúti társaság által közlekedtetett belföldi vonatok igénybevételi és közlekedési adatait, Magyarországot érintő fontosabb nemzetközi vonatok menetrendjét, összeköttetéseket, fontosabb tudnivalókat az igénybevételhez. Menetrendi mező, adott viszonylat állomásai, megállóhelyei, a köztük lévő kilométer távolság, a közlekedő vonatok induló és érkező időadatai, átszállási lehetőségek, a vonatok közlekedési rendjére vonatkozó jelölések, különleges igénybevételi szabályok, felár, helybiztosítás, kocsiosztály, kerékpárszállítás, csatlakozásra nem vár, a vonat kalauz nélkül közlekedik.

Kézipoggyász bevitele a személykocsiba, tömeg, mérethatár, elhelyezés, csomagolás nélkül, személykocsiba be nem vihető tárgyak. Élőállat szállítása: kistestű kézipoggyászra előírt feltételek. Kutya szállítása: alkalmas szállítóeszközben vagy szabadon, póráz, szájkosár (veszettség elleni oltási igazolás), élőállat viteldíj megfizetése, nagytestű kutya, feláras vonaton, segítő kutyák.

Főjelző, előjelző, ismétlőjelző, tolatás- és gurításjelző jelzést adó alkatrészére, illetve jelzőlapjára fekete-sárga sávos ferde keresztet erősíteni. Érvénytelenített jelzők pótlása. Egyéb jelző érvénytelenítése. A jelzők állása, világítása érvénytelenítéskor. Érvénytelen jelzőkről történő értesítés. Eljárás, ha az érvénytelenítő jelzés hiányzik, vagy vonatszemélyzet értesítése elmarad.

Belföldi Vonatterhelési kimutatás: fejrész vízszintes rovata, Jobb oldalon függőlegesen elhelyezkedő rovatok, a járműadatok rögzítésére szolgáló számozott rovatok, a besorozott, vontatott járművek felvétele után a Vonatterhelési kimutatás következő, üres sorában összeadandó adatok, a járművek és a vonat műszaki adatainak összesítése.

Kezelése: 3 példányban. A példányok rendeltetése.

Rendeltetés szerint, a kocsiosztály, a forgalom, a vonattípus, a kocsit továbbító jármű, nyomtávolság.

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
dátum

.....
alíírás